

“ARM 17”

TECHNISCHE HOOFDGEGEVENS:

Type	: Hoogaars, met spriettuig.
Bouwjaar en bouwplaats	: 1878, werf Meerman te Arnemuiden.
Bouwmateriaal	: Eiken.
Lengte over alles	: 13,50 m.
Breedte over alles	: 4,50 m.
Diepgang (Ontwerp)	: ca. 0,60 m.
Laadvermogen	: n.v.t
Hulpmotor (Voortstuwing)	: Dieselmotor, “Perkins”, 4 cilinder, 4 takt, 30 kW.

HOOFDGEGEVENS VAN DE TUIGAGE:

Oppervlak van het grootzeil	: 22 m ²
Oppervlak van de fok	: grote fok 16 m ² ; kleine fok 9 m ²
Oppervlak van de kluiver	: grote kluiver 12 m ² ; kleine kluiver 8 m ²
Rest van de tuigage	: aap 7 m ² en vlieger 7 m ² .

GESCHIEDENIS:

Oorspronkelijk was dit schip een zeilende garnalenvisser, onder de naam “ARM 17”.

De bemanning bestond uit een schipper, drie volwassenen en een jongen. Het visgebied strekte zich uit tot langs de Noordzeekust.

De huidige naam “Vrouwe Adriana” is een vernoeming naar de vrouw van de laatste schipper die met het schip heeft gevist.

In 1993 kwam het schip in eigendom van de Stichting Museumhaven Zeeland met Zierikzee als thuishaven.

Haar naam is weer “ARM 17” en ze is niet aangemeld als monument.

Ze is inmiddels geheel gerestaureerd naar de staat van zeilende garnalenvisser anno 1900, met alle daarvoor benodigde onderdelen zoals korren, manden, zeven, fornuis, etc, en is opgenomen in de museumcollectie als visserij demonstratievaartuig.

ANEKNOTE(s):

Uittreksel van een interview met Willem Scholtes, in januari 2005:

In 1936 kreeg het schip een hulpmotor, een Industrie 1 cilinder met dat karakteristieke 1-cylindergeluid. De vissers zeiden dan: "Daar gaat Keesje...moet je horen...schuld, schuld, schuld, schuld....!"

In die dagen was de top van de mast meestal blauw geschilderd. Dat was usance, het gaf het schip een vleugje luxe. Blauwe verf was overal te koop, het was ook in huis een veelgebruikte kleur, je hoefde er geen extra uitgave voor te doen want ergens in huis stond altijd nog wel een restje.

Als het mannetje op de mast verguld was kon men zien dat het schip helemaal betaald was. Was het mannetje geel, dan moest er nog worden afbetaald.

Toen mijn vader de ARM 17 van Meerman kocht, in 1952, was het schip al omgebouwd tot jacht. Er was een kajuit geplaatst en, omdat de romp van een houten vissersschip vaak werd geteerd en er dus niet uitzag als jacht, was de romp (het boeisel) bekleed met 1 cm dikke eiken gangen (huiddelen). Die waren gevernist en zag er dus uit zoals dat van een jacht verwacht werd.

Maar wat daaronder met de romp gebeurde, dat zag je niet maar het rotte gewoon weg omdat het altijd vochtig was tussen de huidgangen en die beplanking.

Toen we de beplanking weghaalden kwam ook het registratienummer ARM 17 weer te voorschijn. De romp bleek heel slecht. Sommige plekken waren vergaan tot houtpulp en dat kon je er met de blote hand zo uitschrapen. Het stonk binnen dan ook altijd naar rottend hout.

Ik kocht het schip van mijn vader. Het was toen bijna een wrak. Het leek wel een rubberboot. In zeegang kon je je vingers tussen het boeisel en het potdeksel steken terwijl het even later weer stijf tegen elkaar aan geklemd zat. Als het een beetje woei was het altijd één man zeilen en de ander pompen.

Na een grote restauratie bij Bultjer in Duitsland, waarbij het schip weer in de oude toestand was gebracht, ben ik naar Arnemuiden gevaren en ben naar het oude mannenhuis gegaan om het schip aan de oude eigenaar te laten zien. Die was beledigd omdat ik "zijn" schip ging gebruiken voor plezier. Hij had er zelf zoveel ellende mee beleefd en zo veel armoede gekend dat het in zijn ogen volkomen verkeerd was dit schip als plezierjacht te gaan gebruiken.

Tussen Kerst en Nieuwjaar was ik bezig met het schoonmaken van het schip dat was afgemeerd aan de steigers van de werf van Stokberg. Ook achter de spanten haalde ik vuil weg en als er veel ruimte was deed ik dat met een lepelhandvat of met de schep van de lepel. Een keer bleef ik lepelen, allemaal turf kwam er vanachter het spant. Ineens spoot het water naar binnen, de huidgang bleek daar totaal verteerd en ik had er zo maar een gat in gelepeld. Ik ben toen direct naar de werf gerend maar die had geen plaats om het schip op het droge te zetten en omdat niemand anders kon helpen op zo'n korte termijn heb ik het schip moeten laten zinken.

Toen er was in 't voorjaar weer plaats op de werf was, hebben we het schip gelicht en een stuk huidgang vernieuwd.

Het schip is meerdere keren gezonken, de laatste twee keren was in de Oude Haven, de museumhaven, van Zierikzee. Men moest om het uur pompen om de zaak drijvende te houden en toen de tijd klok eens ontregeld of stuk was, is het schip in de nacht gezonken.